

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Cob/119/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113210769
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Maruščáková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7113210769.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Maruščákovvej a členov senátu JUDr. Rastislava Pellu a JUDr. Natálie Štrkolcovej v spore žalobcu: WEST Reality, s.r.o., Szakkayho 1, 040 01 Košice, IČO: 46 381 724, zastúpeného JUDr. Jaroslavom Pilátom, advokátom, Panenská 13, 811 03 Bratislava, IČO: 40 305 449, proti žalovanému v 1. rade: Tatra banka, a.s., Hodžovo námestie 3, 811 06 Bratislava 1, IČO: 00 686 930, žalovanému v 2. rade: A - DOMA, spol. s r.o., Vodná 27, 949 01 Nitra, IČO: 36 549 690, zastúpenému SEDLAČO & PARTNERS, s.r.o., Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, o určenie neplatnosti právnych úkonov, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice I, č. k. 27Cb/69/2013–934 zo dňa 17. januára 2020, takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Košice I, č. k. 27Cb/69/2013 – 934 zo dňa 17. januára 2020.
- II. Žalovanému v 1. rade náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.
- II. Žalovaný v 2. rade má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

Súd prvej inštancie odvolaním napadnutým rozsudkom rozhodol, že

Žalobu zamieta.

II. Žalovanému v 1. rade priznáva náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % s tým, že o ich výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

III. Žalovanému v 2. rade priznáva náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % s tým, že o ich výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

2. Rozhodol tak o žalobe v znení jej zmeny, ktorou žalobca žiadal, aby súd určil, že (i) zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá medzi žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade dňa 14.2.2013 je neplatný právny úkon; (ii) oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 14.2.2013 je neplatný právny úkon; (iii) žalovaný v 2. rade nie je veriteľom žalobcu.

3. V žalobe žalobca uviedol, že dňa 21.7.2006 uzavrel žalovaný v 1. rade so spoločnosťou PERPOLL, s.r.o., Krajná 12/5, Prievidza, IČO : 36 350 117 zmluvu o splátkovom úvere č. 1156/2006, na základe ktorej žalovaný v 1. rade poskytol PERPOLL, s.r.o. úver vo výške 1.111.996,28 eur (33.500.000,-Sk) so splatnosťou 31.10.2008. Na zabezpečenie pohľadávky z predmetnej zmluvy uzavreli žalovaný v 1. rade a PERPOLL, s.r.o. (i) dňa 21.7.2006 zmluvu o záložnom práve k nehnuteľnostiam vo vlastníctve PERPOLL, s.r.o. zapísaným na LV č. X, katastrálne územie A. B., obec C. – A. B., okres Košice I a to pozemku parc. č. XXX/X o výmere 7733 m², zastavané plochy a nádvoria a stavbe súp. č. XXX,

prevádzková budova na pozemku parc. č. XXXX/X, registrovanú na A. C. C. pod č. D. XXXX/XXXX; (ii) dňa 14.10.2010 zmluvu o záložnom práve k nehnuteľnostiam vo vlastníctve PERPOLL, s.r.o., zapísaným na LV č. X, katastrálne územie A. B., obec C. – A. B., okres Košice I (jednotlivé byty a nebytové priestory a rozdelený pozemok), registrovanú na A. C. C. pod č. V-9315/2010; (iii) dňa 21.7.2006 zmluvu o záložnom práve k pohľadávkam a (iv) dňa 21.7.2006 zmluvu o použití zmenky avalovanú Ing. Petrom Rafayom.

4. Ďalej uviedol, že PERPOLL, s.r.o. vyhlásením vkladateľa o nepeňažnom vklade vložila nehnuteľnosti zapísané na LV č. X katastrálne územie A. B., obec C. – A. B., E. C. F. so súhlasom žalovaného v 1. rade do základného imania žalobcu, ich vlastníkom sa žalobca stal dňa 16.2.2012, pričom tento nepeňažný vklad bol ocenený znaleckým posudkom na sumu 2.846.540 eur.

5. Dňa 14.2.2013 uzavrel žalovaný v 1. rade ako postupca so žalovaným v 2. rade ako postupníkom zmluvu o postúpení pohľadávky, ktorá mala svoj právny základ v zmluve o splátkovom úvere č. 1156/2006. Novým vlastníkom pohľadávky proti PERPOLL, s.r.o. sa tak stal žalovaný v 2. rade, na ktorého dňom účinnosti tejto zmluvy prešli s pohľadávkou a jej príslušenstvom aj práva vyplývajúce z jej zabezpečenia. Žalovaný v 2. rade bol ako záložný veriteľ namiesto žalovaného v 1. rade zapísaný do katastra nehnuteľností dňa 8.3.2013.

6. Žalobca dôvodil, že zmluva o postúpení pohľadávky, ktorú uzavrel žalovaný v 1. rade so žalovaným v 2. rade je neplatná pre rozpor s ust. §§ 525 ods. 1, 2; 39; 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o rozpor s ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka argumentoval, že v predmetnej zmluve nie je definovaná výška postupovanej pohľadávky a odplata za jej postúpenie, čím stráca zrozumiteľnosť a určitosť. Poukázal tiež na absenciu dôvodov, ktoré viedli k postúpeniu pohľadávky s tak veľkým súborom zabezpečovacích prostriedkov na jednoosobovú právnickú osobu bez aktívneho výkonu podnikateľskej činnosti. Argumentoval, že i keď dlžníkom je PERPOLL, s.r.o., dňa 15.2.2013 spoločnosť DRAŽOBNÍK, s.r.o., Hviezdoslavova 6, 040 01 Košice, IČO : 36 764 281 vyzvala žalobcu na sprístupnenie nehnuteľností, ktoré PERPOLL, s.r.o. vložila do jeho základného imania, a to v súvislosti pripravovanou dražbou, nakoľko žalovaný v 2. rade, na ktorého postúpil žalovaný v 1. rade pohľadávku proti PERPOLL, s.r.o. z úverovej zmluvy, začal s výkonom záložného práva po tom, čo PERPOLL, s.r.o. neplnila dlh. Žalobca poukázal, že v deň tejto výzvy ešte nevedel o postúpení pohľadávky na žalovaného v 2. rade, o ktorej sa dozvedel až 20.2.2013, keď mu bolo postúpenie oznámené žalovaným v 1. rade. Dňa 17.4.2013 žalobca obdržal oznámenie, v zmysle ktorého termín dražby nehnuteľností, ktoré PERPOLL, s.r.o. vložila do jeho základného imania, bol určený na 16.5.2013.

7. Žalobca tiež poukázal, že pre účely dražby určila znalkyňa hodnotu dražených nehnuteľností na 1.613.151,14 eur. V záujme objektivity, pokiaľ ide o toto určenie, si dal vypracovať kontrolný znalecký posudok iným znalcom, v zmysle záverov ktorého hodnota dražených nehnuteľností je vyššia o 903.392,12 eur oproti hodnote, čo uviedla znalkyňa, ktorá oceňovala nehnuteľnosti pre potreby dražby. Dôvodil, že podstatou záložného práva je zabezpečenie pohľadávky. Ak sa ale predáva takmer celý nehnuteľný majetok záložného veriteľa v nepochybne ďaleko vyššej hodnote, než je výška plnenia povinného, potom týmto postupom záložný veriteľ výrazne zasahuje do práv povinného vo výkone práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, čo je v rozpore s dobrými mravmi.

8. Ďalej žalobca tvrdil, že na základe oznámenia žalovaného v 1. rade o postúpení pohľadávky nevie, aká je aktuálna výška zabezpečenej pohľadávky, pričom túto informáciu neobsahuje ani zmluva o postúpení pohľadávky, ktorá je založená v katastri nehnuteľností, čo má za následok, že zmluva je neurčitá a nezrozumiteľná (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Okrem toho v zmluve o postúpení pohľadávky nie je zadefinovaná ani výška odplaty za postúpenie pohľadávky, hoci je dohodnutá, čo je rovnako v rozpore s ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Dôvodil, že každý právny úkon musí byť vážny, slobodný, určitý a zrozumiteľný, inak je neplatný. Ak základná zmluva nemá znaky platného právneho úkonu, nemôže nastať ani určitosť nadväzujúcich právnych úkonov. Argumentoval i tým, že pri postúpení pohľadávky bez súhlasu dlžníka nemožno aplikovať zásadu zmluvnej slobody, pretože je zakázané postavenie dlžníka zhoršiť. Pokiaľ ekonomická hodnota postupovanej pohľadávky nie je rovnaká ako nominálna, ktorú určuje výška odplaty, postupník sa dostáva do výhody. Výhodu postupník získa na úkor dlžníka aj záložného veriteľa, ak je tento odlišný od osoby dlžníka. S poukazom na uvedené mal za to, že je dôvodné domnievať sa, že nakoľko výška odplaty v zmluve o postúpení pohľadávky zámerne uvedená nie je, že žalovaný v 1. rade ako postupca dostane od žalovaného v 2. rade hodnotu nepomerne nižšiu, ako sa vymáha voči žalobcovi.

9. Okrem toho žalobca dôvodil, že postúpením pohľadávky sa zhoršuje jeho postavenie ako záložného veriteľa a ohrozuje jeho vlastnícke právo. Tvrdil, že žalovaní vedome a účelovo porušili zásadu, že nový veriteľ nemôže mať viac práv, ako pôvodný veriteľ. Uviedol tiež, že od začiatku je v dôsledku postúpenia pohľadávky v zjavnej nevýhode. Poukázal pritom, že žalovaný v 2. rade začal vykonávať záložné právo k nehnuteľnostiam bez dodržania lehoty podľa § 151m Občianskeho zákonníka, nezaistil ich riadne ocenenie v súlade s ust. § 12 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 527/2002“) a podhodnotením nehnuteľností porušil zásadu primeranosti. V dôsledku uvedeného tak koná v rozpore s dobrými mravmi.

10. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení žalobca odôvodnil ochranou svojho vlastníctva. Uviedol, že nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Argumentoval, že postavenie záložného veriteľa získal žalovaný v 2. rade na základe neplatnej zmluvy o postúpení pohľadávky. Určovací výrok, ktorého sa domáha, odstráni spornosť práva a právnu neistotu, v ktorej sa nachádza, predíde sa ním ďalším sporom a zároveň je základným podkladom pre zápis vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností tak, aby zodpovedal skutočnému stavu. Bez požadovaného určenia označil svoje vlastnícke právo za ohrozené.

11. Žalovaný v 1. rade vo vyjadrení k žalobe navrhol žalobu zamietnuť z dôvodu, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Dôvodil, že postúpením pohľadávky dochádza výlučne k zmene v osobe veriteľa pohľadávky. Postavenie dlžníka sa ale nemení, nakoľko táto zmena sa netýka jeho oprávnenia a povinností vyplývajúcich pre neho z jeho záväzku. Rovnako sa nemení ani postavenie záložcu. Splnenie záväzku dlžníka pred postúpením pohľadávky, rovnako ako po postúpení, je zabezpečené záložným právom k nehnuteľnému majetku vo vlastníctve záložcu, z čoho vyplýva, že zabezpečenie pohľadávky naďalej trvá aj potom, čo bola postúpená. Žalovaný v 1. rade argumentoval, že naliehavý právny záujem sa viaže na konkrétny určovací petit, pričom žalobca v žalobe nevenuje pozornosť preukázaniu naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky a preukazuje ho len v súvislosti s určením vlastníckeho práva, avšak toto určenie nie je predmetom súdneho sporu. Pokiaľ má žalobca záujem na určení vlastníckeho práva ako deklaruje, žaloba, ktorá je podkladom pre toto konanie, nie je na to vhodným procesným nástrojom. Totiž aj v prípade, že by súd určil neplatnosť zmluvy o postúpení, takéto určenie by nemalo vplyv na to, že by sa navrhovateľ musel domáhať inými procesnými postupmi určenia vlastníckeho práva. S poukazom na uvedené mal za to, že skutočným dôvodom podania žaloby nie je presvedčenie žalobcu o naliehavom právnom záujme na určení neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, ale ochrana jeho vlastníckeho práva. K tvrdeniu žalobcu, že zmluva o postúpení pohľadávok je neplatná pre rozpor s ust. § 525 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (žalobca dôvodil zhoršením svojho postavenia z dôvodu, že jeho vlastnícke právo malo byť údajne ohrozené v oveľa väčšom rozsahu, ako je pohľadávka žalovaného v 2. rade a týmto konaním mali žalovaní v 1. a 2. rade porušiť zásadu, že nový veriteľ nemôže mať viac práv ako pôvodný veriteľ) žalovaný v 1. rade uviedol, že postúpenie pohľadávky bolo uskutočnené v súlade so zákonom a zmena v osobe veriteľa sa netýka oprávnení a povinností dlžníka vyplývajúcich pre neho zo záväzku. Rovnako sa nemení ani postavenie toho, kto poskytol zabezpečenie pohľadávky. Záložca musí počítať s tým, že ak dlžník nesplní svoj záväzok voči veriteľovi, ten môže svoju pohľadávku uspokojiť zo zálohu a toto právo patrí aj postupníkovi, ktorý získal pohľadávku pôvodného veriteľa na základe zmluvy o postúpení pohľadávky. K námietke neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor s dobrými mravmi žalovaný v 1. rade uviedol, že žalobca toto svoje tvrdenie nešpecifikoval. Rozpor s dobrými mravmi preukazoval len v súvislosti so spôsobom výkonu záložného práva. Ohľadne namietanej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor s ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že v nej nie je definovaná výška a odpata pohľadávky žalovaný v 1. rade argumentoval, že žalobca nie je oprávnený dožadovať sa preukázania zmluvy o postúpení pohľadávky a nie je oprávnený sa dovolávať ani jej neplatnosti.

12. Žalovaný v 2. rade vo vyjadrení k žalobe rovnako navrhol žalobu zamietnuť. Poukázal, že v zmysle konštantnej judikatúry sa dlžník a teda ani žalobca nemôže úspešne dovolávať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky. Dôvodil, že žalobca neuviedol žiaden dôvod zhoršenia svojho postavenia záložného ručiteľa vyvolaný postúpením pohľadávky žalovanému v 2. rade. Vo vzťahu medzi postupníkom a dlžníkom nemôže byť otázka platnosti postúpenia významná, pretože dlžník

nemá spravidla možnosť posúdiť, či v skutočnosti k postúpeniu došlo a či je zmluva o postúpení pohľadávky platná. Právnu skutočnosťou, na ktorú zákon viaže zmenu osoby oprávnenej prijať plnenie, je oznámenie postupcu dlžníkovi (§ 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Inak by bol dlžník v trvalej neistote, či plnil tomu, komu mal. Notifikačný úkon postupcu vyvolá zamýšľané právne účinky aj vtedy, keď k cesii vôbec nedošlo, alebo ak bola zmluva o postúpení neplatná. Zákon ani neumožňuje dlžníkovi dožadovať sa preukázania zmluvy o postúpení, ak mu postúpenie pohľadávky oznámi postupca (§ 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Nakoľko dlžník PERPOLL, s.r.o. sa nemôže úspešne dovolávať neplatnosti postúpenia pohľadávky z postupcu (žalovaného v 1. rade) na žalovaného v 2. rade, toto právo (námiетка) neprináleží ani žalobcovi ako záložcovi. Poukázal tiež na to, že žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky nevyrieši definitívne vzniknutú situáciu, a už vôbec nepredíde ďalším sporom. Na podaní takejto žaloby preto nie je daný naliehavý právny záujem podľa ust. § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Mal za to, že ani subjektívny názor žalobcu o neadekvátnej cene dotknutej nehnuteľnosti, určenej znaleckým posudkom, nie je dôvodom na určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky. Čo sa týka námiетки spočívajúcej v zhoršení právneho postavenia žalobcu, k nej žalovaný v 2. rade uviedol, že táto argumentácia vychádza iba z hypotetického predpokladu. Žalobca nemá informácie o výške odplaty za postupovanú pohľadávku, nakoľko táto podlieha obchodnému tajomstvu. Zdôraznil, že postúpením pohľadávky došlo výlučne k zmene v osobe veriteľa. To, čo dlžník dlhoval postupcovi, dlhuje po postúpení žalovanému v 2. rade, pričom splnenie tohto záväzku je zabezpečené záložným právom zriadeným na nehnuteľnostiach žalobcu. Navyše z ust. § 527 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že pohľadávku možno postúpiť odplatne alebo bezodplatne. Eventuálny nepomer medzi cenou (hodnotou) postúpenej pohľadávky a odplatou za jej postúpenie nemôže sám o sebe založiť neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky.

13. V priebehu konania (09/2019) žalobca navrhol, aby súd prvej inštancie preveril okolnosti týkajúce sa postúpenia pohľadávky proti PERPOLL, s.r.o. na žalovaného v 2. rade a to tak, aby zaviazal žalovaného v 1. rade preukázať, na základe čoho sa rozhodoval a aké interné konanie u neho prebehlo, keď sa rozhodol postúpiť pohľadávku na žalovaného v 2. rade. Navrhol tiež, aby súd prvej inštancie uložil žalovanému preukázať, ako preveroval u žalovaného v 2. rade pôvod peňažných prostriedkov, za ktoré bol uzavretý ich „obchod“, nakoľko podľa dostupných údajov žalovaný v 2. rade nemal zo svojej činnosti dosť prostriedkov na to, aby kúpil pohľadávku proti PERPOLL, s.r.o.. V tejto súvislosti žalobca predostrel vlastné predstavy o tom, ako zvyčajne prebieha postupovanie pohľadávky banky proti úverovému dlžníkovi, pričom okolnosti, za ktorých došlo k uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávky podľa žalobcu indikujú viaceré zákonné nezrovnalosti a javia sa ako neštandardné, netransparentné, v rozpore so záujmami banky a jej klienta. Súd prvej inštancie vykonanie dôkazov na preukázanie uvedených skutočností zamietol s poukazom na sudcovskú koncentráciu konania.

14. Súd prvej inštancie mal vykonaným dokazovaním preukázané, že žalovaný v 1. rade s PERPOLL, s.r.o. uzavreli dňa 21.7.2006 zmluvu o splátkovom úvere č. 1156/2006, na základe ktorej sa žalovaný v 1. rade zaviazal poskytnúť PERPOLL, s.r.o. úver vo výške 33.500.000,-Sk (1.111.996,28 EUR), ktorého konečná splatnosť bola 31.10.2008. Dňa 21.7.2006 uzavreli žalovaný v 1. rade a PERPOLL, s.r.o. aj zmluvu o záložnom práve k nehnuteľnému majetku, ktorej predmetom bola dohoda zmluvných strán o zriadení záložného práva za účelom zabezpečenia a uspokojenia pohľadávky žalovaného v 1. rade proti PERPOLL, s.r.o. z vyššie označenej úverovej zmluvy. Z vyhlásenia vkladateľa o nepeňažnom vklade do základného imania spoločnosti zo dňa 25.1.2012 súdu prvej inštancie vyplynulo, že PERPOLL, s.r.o. vyhlásila, že je vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. X pre okres C. F., E. C. – A. B., kat. úz. A. B., na ktorých bolo zriadené záložné právo na zabezpečenie pohľadávky žalovaného v 1. rade proti PERPOLL, s.r.o., majúcej právny základ v zmluve o splátkovom úvere č. 1156/2006, a že tieto nehnuteľnosti vkladá do základného imania žalobcu. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 14.2.2013 mal súd prvej inštancie preukázané, že žalovaný v 1. rade oznámil žalobcovi, že svoju pohľadávku proti PERPOLL, s.r.o. postúpil na žalovaného v 2. rade. Z predmetného oznámenia súdu prvej inštancie vyplynulo, na základe akej zmluvy došlo k postúpeniu pohľadávky, z akej zmluvy vyplýva postúpená pohľadávka, ako aj to, že s postúpenou pohľadávkou prešlo na postupníka aj jej príslušenstvo a práva vyplývajúce zo zabezpečenia pohľadávky.

15. Ďalej mal súd prvej inštancie preukázané, že listom zo dňa 16.4.2013 spoločnosť DRAŽOBNÍK, s.r.o. oznámila žalobcovi, že je ako vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. X pre okres Košice I, obec C. – A. B., kat. úz. A. B. povinný strpieť ich obhliadky v dňoch 29.4.2013 a 10.5.2013. Zároveň v prílohe listu bolo žalobcovi zaslané oznámenie o dražbe zn. 010/2013, podľa ktorého sa dražba má uskutočniť

dňa 16.5.2013. Z Notárskej zápisnice č. N 408/2013, Nz 16204/2013, NCRIs 16542/2013 spísanej na Notárskom úrade v Košiciach dňa 16.5.2013 notárom B. D. C. súdu prvej inštancie vyplynulo, že ňou bolo osvedčené vykonanie dobrovoľnej dražby podľa § 20 zákona č. 527/2002 Z.z.. V zmysle predmetnej zápisnice navrhovateľom dražby bol žalovaný v 2. rade a dražobníkom DRAŽOBNÍK, s.r.o.. Predmetom dobrovoľnej dražby boli nehnuteľnosti uvedené v článku I. tejto notárskej zápisnice. Dobrovoľná dražba sa konala dňa 16.5.2013. Prezentoval sa jeden účastník - Píla Maša, s.r.o., IČO: 36 002 470, ktorý sa stal vydražiteľom nehnuteľností za cenu 750.000 eur. Notárskou zápisnicou č. N 745/2013, Nz 29211/2013, NCRIs 29791/2013 spísanou na Notárskom úrade v Košiciach dňa 28.8.2013 notárom B. D. C. mal súd prvej inštancie preukázané, že ňou bolo osvedčené vykonanie dobrovoľnej dražby podľa § 20 zákona č. 527/2002 Z.z.. Navrhovateľom dražby bol žalovaný v 2. rade a dražobníkom DRAŽOBNÍK, s.r.o.. Predmetom dobrovoľnej dražby boli nehnuteľnosti uvedené v článku I. tejto notárskej zápisnice. Dobrovoľná dražba sa konala dňa 28.8.2013, prezentovali na nej dvaja účastníci - Píla Maša, s.r.o., Vodná 27, Nitra, IČO: 36 002 470 a G. H., H. XX, Košice. Vydražiteľom sa stala Píla Maša, s.r.o. za cenu 232.000 eur. Prítomný F. I. J. namielol nezákonnosť dražby z dôvodu predbežného opatrenia vydaného Okresným súdom Košice I dňa 22. augusta 2013 v konaní sp. zn. 27Cb/69/2013. Z rozsudku Okresného súdu Košice I č. k. 12C/182/2013-721 zo dňa 18. októbra 2016 súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalobu WEST Reality, s.r.o. proti žalovanému v 1. rade DRAŽOBNÍK, s.r.o., žalovanému v 2. rade A – DOMA, spol. s r.o. a žalovanému v 3. rade Píla Maša, s.r.o., o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby konanej dňa 16.5.2013, súd zamietol. Predmetný rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 1Co/131/2017 zo dňa 27. júna 2018.

16. Zo zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 14.2.2013 mal súd prvej inštancie preukázané, že ju uzavreli žalovaný v 1. rade ako postupca a žalovaný v 2. rade ako postupník. Jej predmetom bolo postúpenie pohľadávky žalovaného v 1. rade proti dlžníkovi PERPOLL, s.r.o.. Súd prvej inštancie konštatoval, že účastníci zmluvy, dlžník a záložca sú v tejto zmluve riadne označení a je v nej uvedená aj postupovaná pohľadávka vrátane jej príslušenstva. V zmluve je dohodnutá aj odplata za postúpenie pohľadávky. Zmluva o postúpení pohľadávky má podľa súdu prvej inštancie všetky náležitosti stanovené právnymi predpismi.

17. Vyhlásením o mimoriadnej splatnosti úveru a výzvou na zaplatenie zo dňa 13.7.2012 mal súd prvej inštancie preukázané, že žalovaný v 1. rade vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, ktorý poskytol PERPOLL, s.r.o. na základe zmluvy o splátkovom úvere č. 1156/2006 zo dňa 21.7.2006 a súčasne vyzval PERPOLL, s.r.o. na splnenie dlhu.

18. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa §§ 470 ods. 1; 137 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktoré obsahujú úpravu prechodných ustanovení pokiaľ ide o konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku a obsah žaloby. Ďalej podľa §§ 37 ods. 1; 39; 524; 525 Občianskeho zákonníka, ktoré obsahujú úpravu náležitostí právneho úkonu, absolútnej neplatnosti právneho úkonu, postúpenia pohľadávky zmluvou a zákazu postúpenia pohľadávky.

19. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že súdna prax je jednotná v názore, že relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky; súd z takéhoto oznámenia vychádza bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Dlžník sa v takomto prípade nemôže úspešne dovolať neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky alebo jej neexistencie. To by mohol len vtedy, ak by postúpenie pohľadávky preukazoval zmluvou o postúpení postupník. Podotkol, že neskoršia súdna prax sa čiastočne odklonila od uvedeného názoru v tom zmysle, že dlžník je oprávnený domáhať sa skúmania platnosti postúpenia, ak zmluva o postúpení pohľadávok bola uzavretá v rozpore so zákonom, kedy nie je rozhodujúce, či mu postúpenie oznámil postupca alebo preukázal postupník. Názor, že oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky však zostal vo všeobecnosti nedotknutý. Preto súd prvej inštancie konštatoval, že relevantné oznámenie postupcu (žalovaného v 1. rade) dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky.

20. Pokiaľ ide o nalievavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení, súd prvej inštancie uviedol, že žalobca pôvodne odôvodňoval procesnú prípustnosť určovacej žaloby podľa ust. § 80 písm. c) OSP, pričom aktuálne ju zakladá na ust. § 137 písm. d) CSP v spojení s ust. § 39 Občianskeho zákonníka.

V tejto súvislosti súd prvej inštancie uviedol, že podľa ustálenej judikatúry naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (§ 137 písm. c) Civilného sporového poriadku) nie je daný, ak sa petit žaloby, jej skutkové tvrdenia a právne hodnotenie neviažu na odstránenie konkrétnej spornosti žalobcom uplatneného práva. Poukázal, že dražby dotknutých nehnuteľností, ktoré boli vložené ako nepeňažný vklad do základného imania žalobcu, boli vykonané v súlade so zákonom, čo vyplýva zo súdnych rozhodnutí, ktorým bola zamietnutá žaloba o neplatnosť dobrovoľnej dražby, ktorú podal žalobca. Dospel preto k záveru, že naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky za týchto skutkových a právnych okolností nie je daný. Požadovaným určením sa právne postavenie žalobcu v porovnaní s existujúcim stavom nezlepší, a už vôbec sa neodstráni jeho údajná neistota. Určenie, ktorého sa žalobca domáha, neodstraňuje spornosť vzťahov, ktorú namieta. Dodal, že ak vyriešenie otázky neznamená definitívne vyriešenie obsahu právneho vzťahu strán konania alebo ich práva, určovací žaloba nie je opodstatnená.

21. Ďalej súd prvej inštancie uviedol, že podľa dôvodovej správy k § 137 CSP, záujmom zákonodarcu bolo vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti/platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a míňajú sa účelu určovacej žaloby. Civilný sporový poriadok pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že to vyplýva z právneho predpisu (najmä z hmotného práva). S poukazom na aktuálnu rozhodovaciu prax odvolacích súdov dôvodil, že nemožno žalovať určenie neplatnosti právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Určenie právnej skutočnosti, pod ktorú je potrebné subsumovať aj žaloby o neplatnosť právneho úkonu, možno žalovať podľa ust. § 137 písm. d) CSP iba v prípadoch, ak na súdne konanie odkazuje priamo konkrétny právny predpis (napr. Zákonník práce v ust. § 77, zákon o dobrovoľných dražbách v ust. § 21 ods. 2, Občiansky zákonník v ust. § 711 ods. 6 atď.). Pod takéto žaloby nespádajú prípady neplatnosti právnych úkonov predpokladané vo všeobecnej občianskoprávnej norme, ktorou je Občiansky zákonník, akou je aj podaná žaloba o neplatnosť právneho úkonu podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka.

22. S poukazom na vyššie uvedené dôvody súd prvej inštancie uzavrel, že ust. § 39 Občianskeho zákonníka nie je a nemôže byť ustanovením osobitného hmotnoprávneho predpisu, z ktorého by vyplývala možnosť domáhať sa neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky. Preto nie je daný naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení. Navyše ešte dodal, že nebolo preukázané, že by v zmysle ust. § 525 Občianskeho zákonníka dotknutá pohľadávka proti PERPOLL, s.r.o., nemohla byť predmetom postúpenia. Predmetná pohľadávka nezaniká smrťou veriteľa a môže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Jej postúpenie neodporovalo zákonu, ani dohode s dlžníkom. Obsah pohľadávky sa zmenou veriteľa nezmenil. Dodal pritom, že zmenu určenia hodnoty založených nehnuteľností nie je možné považovať za zmenu obsahu pohľadávky. Z uvedeného podľa súdu prvej inštancie vyplýva, že zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá medzi žalovanými v 1. a 2. rade nemôže byť neplatná pre porušenie ust. § 525 Občianskeho zákonníka. Z jej obsahu zároveň vyplýva, že spĺňa všetky náležitosti vyžadované právnymi predpismi, je určitá a zrozumiteľná.

23. Pokiaľ ide o oznámenie o postúpení pohľadávky, súd prvej inštancie argumentoval, že nevyžaduje osobitnú formu a zákon ani nekladie naň osobitné požiadavky okrem toho, aby spĺňalo všeobecné náležitosti právneho úkonu. Uviedol, že z obsahu oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 14.2.2013 vyplýva, že žalovaný v 1. rade postúpil pohľadávku proti PERPOLL, s.r.o., ktorá mala právny základ v zmluve o splátkovom úvere č. 1156/2006 v znení jej dodatkov, na žalovaného v 2. rade. Na postupníka prešlo aj príslušenstvo pohľadávky spolu so zabezpečením. S poukazom na uvedené uzavrel, že toto oznámenie o postúpení pohľadávky nie je neurčité, a teda nie je z uvedeného dôvodu neplatné. Vychádzajúc z dôvodov uvedených v odsekoch 19. a 21. tohto rozsudku zároveň konštatoval, že nie je daný ani naliehavý právny záujem na určení neplatnosti oznámenia o postúpení pohľadávky.

24. Vo vzťahu k určeniu, že žalovaný v 2. rade nie je veriteľom žalobcu, súd prvej inštancie opätovne poukázal na závery o prípustnosti určovacej žaloby a dospel k záveru, že nie je daný naliehavý právny záujem ani na tomto určení. Navyše dodal, že žalobca ako záložca má voči žalovanému v 2. rade ako záložnému veriteľovi povinnosť strpieť výkon záložného práva k nehnuteľnostiam (§ 151j ods. 2 Občianskeho zákonníka), nie povinnosť poskytnúť dojednané plnenie zabezpečené týmto záložným právom. Žalovaný v 2. rade je veriteľom PERPOLL, s.r.o., nie žalobcu, preto aj z tohto dôvodu požadované určenie nemá žiadne opodstatnenie.

25. Vzhľadom na dôvody sumarizované v odsekoch 19. až 24. tohto rozsudku dospel súd prvej inštancie k záveru, že žaloba je skutkovo a právne neďôvodná, preto ju v celom rozsahu zamietol.

26. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa §§ 255; 262 CSP tak, že žalovaným, ktorí mali vo veci plný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania proti neúspešnému žalobcovi.

27. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolanie odôvodnil tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP), a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

28. Žalobca v odvolaní primárne namietal záver súdu prvej inštancie, že nemá naliehavý právny záujem na požadovaných určeníach. Tvrdil, že tento opiera o ust. § 39 Občianskeho zákonníka, pričom ak by bola správna argumentácia súdu prvej inštancie, že z ust. § 39 Občianskeho zákonníka nevyplýva možnosť domáhať sa určenia neplatnosti právnej skutočnosti, potom by bolo toto zákonné ustanovenie zbytočné a v praxi nevyužiteľné.

29. Ďalej žalobca považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za nepreskúmateľné. Poukázal pritom na to, že súd prvej inštancie odmietol vykonať dôkazy smerujúce k prevereniu okolností uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky, ktoré žalobca navrhol, odvolávajúc sa pritom na sudcovskú koncentráciu konania. Mal za to, že táto koncentrácia konania by nemala byť svojvoľná. Použiť ju na to, aby sa zamedzilo vykonávaniu dôkazu, ktorý by mohol eventuálne preukázať nezákonné konanie jednotlivca v mene žalovaného v 1. rade a v 2. rade považoval za neprímerane prísny úkon voči nemu. Dôvodil, že každé rozhodnutie by malo byť náležite odôvodnené, aby bolo zrejmé, akými úvahami sa súd uberal a zvažovanie akých okolností ho viedlo k rozhodnutiu. Rozhodnutie o odmietnutí vykonania dôkazov len s poukazom na sudcovskú koncentráciu konania za takéto náležité odôvodnenie nepovažoval.

30. Pokiaľ ide o nesprávne právne posúdenie veci, žalobca namietal správnosť záveru súdu prvej inštancie, že žalovaný v 1. rade postupoval v súlade so zákonom, nakoľko k postúpeniu pohľadávky došlo až po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Žalobca argumentoval, že poukazoval na postup, ktorý predchádzal uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávky, najmä na protizákonnosť tohto postupu – nie samotného faktu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky. Dôvodil tým, že samotná okolnosť, že žalovaný v 1. rade predá bonitne zabezpečenú pohľadávku neznámej spoločnosti bez prostriedkov, je sama o sebe podozrivá. Preto okolnosti, ako postupoval žalovaný v 1. rade ešte pred tým, než so žalovaným v 2. rade uzavrel zmluvu o postúpení pohľadávky, je potrebné podrobiť skúmaniu. V prípade, ak by žalovaný v 1. rade postupoval protizákonne, malo by to za následok, že zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná. Z tohto pohľadu považoval za dôležité zistiť, ako sa žalovaný v 2. rade dozvedel, že má kúpiť pohľadávku od žalovaného v 1. rade, ako sa dozvedel o jej mimoriadne bonitnom zabezpečení a tiež, ako žalovaný v 1. rade overoval pôvod prostriedkov žalovaného v 2. rade na uskutočnenie tohto obchodu. Žalobca tvrdil, že otázok je veľa, pričom pre posúdenie všetkých okolností, ktoré s danou vecou súvisia, majú vysokú dôležitosť. Preto považoval za neprávny nielen postup súdu prvej inštancie, ale aj právny záver, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na požadovaných určeníach. Za nesprávny považoval tiež záver súdu prvej inštancie, že určením prípadnej neplatnosti právnej skutočnosti sa nevyrieši jeho situácia. Dôvodil, že takéto určenie by naopak znamenalo, že všetky nasledujúce právne úkony sú neplatné, čo by ďalej znamenalo reštitúciu stavu do času pred uzavretím zmluvy o postúpení pohľadávky, pričom z jeho pohľadu by to bol mimoriadne významný posun v situácii, v ktorej sa nachádza.

31. Žalovaný v 1. rade vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny. K otázke prípustnosti žaloby podľa § 137 písm. d) CSP uviedol, že predmetné ustanovenie vyžaduje, aby osobitný predpis formuloval aj samotný žalobný návrh. Podľa § 137 písm. d) CSP teda nie je možné žalovať neplatnosť právnych úkonov, ak to nevyplýva z osobitného predpisu. Poukázal, že žalobca opakuje tvrdenie o poškodení jeho práv, ale predpoklad úspešnosti preukázania naliehavosti právneho záujmu na požadovanom učení zrozumiteľne nevysvetlil. V priebehu sporu tiež

nepreukázal, ako by sa jeho postavenie úspešnosťou podanej žaloby zlepšilo. Obrana žalovaných a existujúca judikatúra pritom nevidia v zmene osoby veriteľa zabezpečovanej pohľadávky stav, kedy by osoba poskytujúca zabezpečenie mohla iba z takej zmeny záväzku vyvodit' zhoršenie svojho postavenia, a teda naliehavosť právneho záujmu na určení neplatnosti cesie.

32. Pokiaľ ide i tvrdenie žalobcu, že súd prvej inštancie mu nesprávnym procesným postupom odňal práva v takej intenzite, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, žalovaný v 1. rade argumentoval, že žalobca bol počas celého súdneho konania zastúpený advokátom, ktorý mal chápať význam a dôsledky sudcovskej koncentrácie konania, a ktorý by mal mať dostatočné vedomosti na to, aby posúdil, že nerešpektovanie výzvy súdu spojenej s ňou môže mať za následok stratu sporu na strane svojho klienta.

33. Ďalej žalovaný v 1. rade uviedol, že žiadne tvrdenie žalobcu, ktoré bolo medzi stranami sporné, sa v konaní neukázalo ako pravdivé. Považoval za neprípustné, aby žalobca v štádiu odvolania formuloval dôvodnosť svojej žaloby formou otázok a dohadov nemajúcich základ vo vykonanom dokazovaní. Ohľadne nezákonnosti namietanej žalobcom pri postúpení pohľadávky žalovaný v 1. rade argumentoval, že pri postúpení pohľadávky nedošlo k porušeniu zákona a ani jeho interných predpisov, pričom tento záver vyplýva aj z vyjadrenia Národnej banky Slovenska, ktorým bola vybavená žiadosť žalobcu na prieskum dodržania zákonnosti pri postúpení pohľadávky. Uzavrel, že právne posúdenie veci súdom prvej inštancie je správne a vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu. Ďalšie dôkazy navrhnuté žalobcom smerujú k zisteniu skutočností nesúvisiacich s predmetom sporu, pričom ich prevažná časť má iba povahu dohadov. Vybočenie z predstáv žalovaného o „bežnom“ spôsobe predaja pohľadávky nepovažoval žalovaný v 1. rade za porušenie zákona ani dobrých mravov. Mal za to, že práva žalobcu neboli postupom súdu prvej inštancie porušené a už vôbec nie v intenzite indikujúcej porušenie práva na spravodlivý proces.

34. Žalovaný v 2. rade vo vyjadrení k odvolaniu rovnako navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Argumentoval, že nepreskúmateľnosť pre vady odôvodnenia predstavuje tzv. inú vadu konania podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. O naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP pôjde iba vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Mal za to, že konanie pred súdom prvej inštancie nevykazovalo znaky nespravodlivosti. Ani pri akceptácii záveru o nedostatočnom odôvodnení rozsudku, čo zásadne odmieta, by nešlo v kontexte celého súdneho konania o také porušenie, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu.

35. Pokiaľ ide o nevykonanie dôkazov navrhnutých žalobcom za účelom preukázania toho, za akých okolností bola uzavretá zmluva o postúpení pohľadávky, žalovaný v 2. rade poukázal na procesné správanie žalobcu v priebehu sporu, ktoré podľa neho vykazuje znaky obštrukčného konania. Mal za to, že súd prvej inštancie nepochybil, keď odmietol vykonať žalobcom oneskorene navrhnuté dôkazy a svoje dôvody riadne vysvetlil v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Argumentoval, že súd prvej inštancie neaplikoval sudcovskú koncentráciu svojvoľne, ale racionálne a zákonne.

36. K namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu veci súdom prvej inštancie žalovaný v 2. rade poukázal na princíp preferencie výkladu právneho úkonu v prospech jeho platnosti pred takým výkladom, ktorý vedie k neplatnosti. Vo zvyšku zotrval na svojich vyjadreniach a opakovane namietal neprípustnosť žaloby podľa ust. § 137 písm. d) CSP v spojení s ust. § 39 Občianskeho zákonníka.

37. Žalobca v odvolacej replike nad rámec tvrdení uvedených v odvolaní argumentoval tým, že nespochybňuje sudcovskú koncentráciu konania, ale to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o použití tohto inštitútu nebolo uspokojivo zdôvodnené. Ďalej uviedol, že pokiaľ žalovaný poukazuje na to, že sa uchýľuje k špekulatívnym otázkam, ktoré nemôžu nahradiť dôkazy, s uvedeným sa nestotožňuje. Naopak, poukazuje na to, že ide o otázky, ktoré bolo potrebné objasniť pri vykonaní navrhnutých dôkazov, preto ich uviedol aj v odvolaní. Zotrval na tom, že konanie zodpovedného zástupcu žalovaného v 1. rade pri postupovaní pohľadávky mohlo byť v rozpore so zákonom, resp. s dobrými mravmi, čo by viedlo k takým vadám na uzatváraní zmluvy o postúpení pohľadávky, ktoré by podľa žalobcu spôsobili jej neplatnosť.

38. Žalovaný v 1. rade odvoláciu dupliku nepodal, odvolacia replika žalobcu mu bola na vyjadrenie doručená dňa 31.7.2020.

39. Žalovaný v 2. rade v odvolacej duplike zopakoval, že ak žalobca rozporuje uplatnenie sudcovskej koncentrácie konania, považuje za potrebné upriamiť pozornosť na procesné správanie žalobcu v priebehu konania (jeho početné žiadosti o odročenie pojednávania, opakované zmeny v osobe právneho zástupcu a sústavné modifikovanie rozhodujúcich skutočností, vrátane samotných dôvodov prípustnosti určovacej žaloby). Mal za to, že na základe týchto skutočností nemožno akceptovať námietku žalobcu o svojoľnom uplatňovaní sudcovskej koncentrácie konania.

40. Odvolací súd po tom, čo mu bola vec predložená na rozhodnutie, vyzval strany sporu v zmysle § 382 CSP, aby sa v lehote 15 dní vyjadrili k možnému použitiu ust. § 80 písm. c) OSP a ust. § 470 ods. 1, ods. 2 vety prvej CSP.

41. Žalobca na základe výzvy odvolacieho súdu zaslal vyjadrenie, v ktorom uviedol, že zmyslom ustanovenia § 80 písm. c) OSP platného v čase podania žaloby bolo domáhať sa určenia, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je. Zdôraznil, že dôvodom použitia ust. § 80 písm. c) OSP bol naliehavý právny záujem na ochranu vlastníckeho práva žalobcu k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom záložného práva na zabezpečenie úverového vzťahu medzi žalovaným v 1. rade a treťou osobou.

42. Žalovaný v 1. rade na základe výzvy odvolacieho súdu zaslal vyjadrenie, v ktorom uviedol, že nemožno mať pochybnosť o tom, že súd prvej inštancie ustanovenie § 80 písm. c) OSP aplikoval.

43. Žalovaný v 2. rade na základe výzvy odvolacieho súdu zaslal vyjadrenie, v ktorom uviedol, že v odvolaní napadnutom rozsudku súd prvej inštancie podrobne zdôvodnil, prečo žalobcovi chýba na požadovanom určení naliehavý právny záujem, ktorého existencia je podmienkou na podanie žaloby podľa § 137 písm. c) CSP, pričom rovnaká podmienka platila aj za účinnosti § 80 písm. c) OSP. Poukázal, že žalobca sa už neúspešne domáhal ochrany svojho vlastníckeho práva v konaniach o určenie neplatnosti dražieb pred Okresným súdom Košice I sp. zn. 12C/182/2013 a sp. zn. 12C/414/2013, preto ak by aj čisto hypoteticky súd žalobe vyhovel, žalovanému v 2. rade nie je známe, čo by tým žalobca získal. Dôvodil, že súd musí v tomto konaní definitívne vychádzať z toho, že uskutočnené dražby boli vykonané v súlade so zákonom. Podaná žaloba žiadnym spôsobom tento stav neovplyvní a už vôbec nepredídne ďalším sporom. Na jej podaní preto nie je daný naliehavý právny záujem, ktorý vyžaduje ust. § 137 písm. c) CSP, rovnako ako aj § 80 písm. c) OSP. V ďalšom žalovaný v 2/ rade zotrval na dôvodoch, prečo nemá žalobca naliehavý právny záujem na požadovaných určeníach, ktorými dôvodil v priebehu konania.

44. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu, ktoré bolo podané v zákonnej lehote, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania, pretože nejde o také odvolanie proti rozhodnutiu, na prejednanie ktorého je potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie podľa § 385 ods. 1 CSP. Odvolanie prejednal podľa § 379 - § 385 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

45. Rozsudok odvolacieho súdu bol v zmysle § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo podľa § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

46. Žalobca podanie odvolania odôvodnil dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

47. Odvolací súd posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov a síce, či súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a či na osvedčený skutkový stav aplikoval správne príslušné právne predpisy. To všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

48. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal, že má naliehavý právny záujem na požadovaných určeníach. Na doplnenie a zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, k odvolaniu žalobcu a k podstatným tvrdeniam strán sporu v tomto odvolacom konaní odvolací súd uvádza :

49. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd uvádza, že podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 251/03).

50. Pojem „procesný postup“ v kontexte s ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP bol vysvetlený vo viacerých rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (2Cdo 162/2017, 4Cdo 87/2017, 7Cdo 202/2017, 8Cdo 85/2018). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (1Cdo 228/2017, 2Cdo 220/2017, 3Cdo 110/2017, 5Cdo 45/2018).

51. Žalobca porušenie svojich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces odôvodnil de facto nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia, keď tvrdil, že súd prvej inštancie v ňom nedostatočne odôvodnil využitie sudcovskej koncentrácie konania, v dôsledku ktorej nevykonal dokazovanie, ktoré žalobca navrhol za účelom preukázania podľa neho neštandardných okolností, za ktorých došlo k uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávky medzi žalovaným v 1. rade a žalovaným v 2. rade, a ktoré podľa žalobcu indikujú viaceré zákonné nezrovnalosti a javia sa ako netransparentné, v rozpore so záujmami banky a jej klienta. Z uvedeného je teda zrejmé, že žalobca nenamietal samotnú procedúru prejednávania veci súdom prvej inštancie, ale nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia.

52. Odvolací súd uvádza, že judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (R 111/1998) už dávnejšie považuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia za „inú vadu konania“. Zmeny v právnej úprave odvolania a odvolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť 1. júla 2016 sa podstaty a zmyslu vyššie uvedeného záveru podľa odvolacieho súdu nedotkli. Preto je ho potrebné aj naďalej považovať za aktuálny a použiteľný pre súdnu prax.

53. Nespreskúmateľnosť rozhodnutia - ako správne argumentoval aj žalovaný v 2. rade vo vyjadrení k odvolaniu, zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP (konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci). V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje, že žalobca nepodal odvolanie aj z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, pričom odvolací súd je odvolacími dôvodmi s výnimkou väd, ktoré sa týkajú procesných podmienok, viazaný (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pre úplnosť, v záujme dôsledného vysporiadania sa s námietkami, ktoré žalobca uviedol v odvolaní, odvolací súd uvádza, že len skutočnosť, že odôvodnenie odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je podľa predstáv žalobcu, sama o sebe nezakladá odvolací dôvod. Niet pochýb ani o tom, že len subjektívny názor žalobcu o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia nezakladá nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým by mu bolo znemožnené uskutočňovať procesné práva, ktoré mu patria v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Navyše odvolací súd považuje aplikáciu sudcovskej koncentrácie konania tak, ako táto bola v prejednávanom spore poňatá súdom prvej inštancie, za uplatnenú v súlade so zákonom (§ 153 CSP) a aj cieľmi, ktoré sleduje.

54. S poukazom na závery uvedené v odsekoch 49. až 53. tohto rozsudku odvolací súd dospel k záveru, že odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP nie je naplnený.

55. Pokiaľ ide o odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, odvolací súd uvádza, že z odvolania žalobcu nie je zrejmé, konkrétne ktoré skutkové zistenia súdu prvej inštancie nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom ani odvolací súd ich v napadnutom rozhodnutí neidentifikoval. K tomuto odvolaciemu dôvodu ešte odvolací súd dodáva, že skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom vtedy, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. §§ 192, 193, 205 CSP. Vyššie uvedených pochybení sa však súd prvej inštancie nedopustil, preto odvolací súd dospel k záveru, že ani odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP nie je naplnený.

56. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza :

57. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je daný vtedy, ak rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Právnym posúdením je myšlienkový postup súdu a z neho vyplývajúce závery pri výklade právnych predpisov a pri ich aplikácii na zistený skutkový stav veci. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak súd posúdil vec podľa normy, ktorá na daný skutkový stav nedopadá, alebo právnu normu síce určil správne, avšak nesprávne ju interpretoval, alebo ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

58. Podľa § 80 písm. c) OSP účinného v čase podania žaloby, návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

59. Podľa § 137 písm. d) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

60. V zmysle ust. § 80 písm. c) OSP bola procesným predpokladom úspešnosti žaloby o určenie, či tu právny vzťah je alebo nie je, existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Predpokladmi úspešnosti určovacej žaloby podľa prechádzajúceho procesného predpisu účinného pred 1. júlom 2016 boli jednak vecná legitímácia, ktorá predstavuje hmotnoprávny stav, ktorého existencia zakladá žalovateľnosť nároku, ale zároveň aj existencia naliehavého právneho záujmu, ktorého preukázanie je nevyhnutným zákonným predpokladom pre procesný úspech žalobcu. Priamym dôsledkom neexistencie alebo nepreukázania existencie naliehavého právneho záujmu je procesná neúspešnosť žalobcu, to znamená rozhodnutie o zamietnutí žaloby a to bez toho, aby sa súd zároveň zaoberal vecou samotnou. Naliehavý právny záujem je spravidla daný vtedy, ak by bez tohto určenia bolo žalobcove právo ohrozené alebo kde by sa bez tohto požadovaného určenia stalo jeho právne postavenie neistým.

61. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ktorý platí aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, ak nie je ustanovené inak. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti zákona zostávajú zachované (§ 470 ods. 1, 2 veta prvá CSP). Z citovaného prechodného ustanovenia o zachovaní účinkov vykonaných procesných úkonov je potrebné vyvodiť, že aj po nadobudnutí účinnosti nového procesného predpisu je potrebné posudzovať procesnú prípustnosť už podanej určovacej žaloby podľa procesnoprávnej úpravy účinnej v čase jej podania, a nie podľa ust. § 137 písm. d) CSP, ako to spravil súd prvej inštancie (viď. odseky 86. a 87. napadnutého rozsudku), i keď Civilný sporový poriadok upravuje procesnú prípustnosť určovacej žaloby v ustanoveniach § 137 písm. c), d), kde rozlišuje žalobu o určenie existencie práva, pri ktorej je potrebné naďalej preukazovať existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (§ 137 písm. c) CSP) a žalobu o určenie právnej skutočnosti (sem patria aj žaloby o určenie neplatného právneho úkonu), pri ktorej sa ako podmienka procesnej úspešnosti vyžaduje, aby takéto určenie vyplývalo z osobitného predpisu (§ 137 písm. d) CSP). Preto odvolací súd pred rozhodnutím o odvolaní vyzval sporové strany, aby sa vyjadrili k možnému použitiu ust. § 80 písm. c) OSP.

62. Odvolací súd k otázke nalievavého právneho záujmu žalobcu na určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky uvádza, že z konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktorú správne poukazovali žalovaní, vyplýva, že dlžník, a v danom prípade ani záložný veriteľ, nemôžu byť úspešní v konaní o žalobe o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, pretože ich postavenie sa postúpením pohľadávky a zmenou veriteľa (záložného veriteľa) nemení. Pri postúpení pohľadávky totiž dochádza k zmene veriteľa bez toho, aby sa súčasne zmenil obsah doterajšieho záväzkového vzťahu, preto nie je dlžník oprávnený právne účinným spôsobom zasahovať do právneho pomeru medzi postupcom a postupníkom, predovšetkým nie je oprávnený skúmať platnosť právneho titulu medzi nimi. Odvolací súd zároveň dodáva, že prevodom zálohu pôsobí záložné právo aj voči jeho nadobúdateľovi, ktorý je povinný strpieť výkon záložného práva. Žalobca si preto musel byť vedomý, že na nehnuteľnostiach, ktoré dlžník žalovaného v 1. rade (pôvodného veriteľa) vložil do jeho základného imania ako nepeňažný vklad, je zriadené záložné právo, a že ak dlžník nesplní svoj záväzok voči veriteľovi, ten môže svoju pohľadávku uspokojiť zo zálohu. Toto právo patrí rovnako aj žalovanému v 2. rade ako postupcovi, ktorý pohľadávku získal od pôvodného veriteľa. Navyše k výkonu záložného práva už došlo a žalobca v konaniach o neplatnosť dražieb úspešný nebol.

63. Pokiaľ ide o neplatnosť oznámenia o postúpení pohľadávky, odvolací súd k tejto otázke jednak konštatuje, že žalobca na tomto určenie nemá nalievavý právny záujem, a zároveň odkazuje na správnosť záverov súdu prvej inštancie (odsek 96. napadnutého rozhodnutia), že vzhľadom na jeho obsah nie je neplatné z dôvodu jeho neurčitosti.

64. K určeniu, že žalovaný v 2. rade nie je veriteľom žalobcu odvolací súd rovnako odkazuje na správnosť záverov súdu prvej inštancie. Nad ich rámec už len dodáva, že žalovanými nebolo tvrdené, že ich dlžníkom je žalobca, od začiatku sporu za dlžníka označovali PERPOLL, s.r.o., teda táto otázka medzi stranami ani nebola sporná.

65. Ďalšie argumenty považoval odvolací súd pre rozhodnutie už za nerozhodné, bez potreby sa s nimi osobitne zaoberať.

66. Nakoľko žalobcom nebolo preukázané, že má na požadovaných určeníach nalievavý právny záujem a že vyhovujúci rozsudok by pre neho bol po právnej stránke významný, odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny. Rovnako potvrdil výroky rozsudku súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania.

67. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému v 2. rade priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Žalovanému v 1. rade rovnako vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže mu ale podľa obsahu spisu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, odvolací súd rozhodol, že mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

68. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa v § 419 CSP.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu, na súde ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, dovolanie môže podať aj intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy podľa § 427 ods. 1 CSP.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom, okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, ak má dovolateľ sám, alebo jeho zamestnanec alebo člen vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Inak dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 447 písm. c) CSP.

V dovolaní podľa § 428 CSP sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).